

Memòria oral de la II República a la postguerra

Abrera

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat

Coordenades:

Latitud: 41.51953

Longitud: 1.90426

UTM Est (X): 408573

UTM Nord (Y): 4597012

Classificació

Número de fitxa 08001 - 84

Àmbit: Patrimoni immaterial

Tipologia Tradició oral

Estil / època: Contemporani

Segle XX

Estat de conservació Bo

Protecció Inexistent

Accés Obert

Ús actual: Altres

Titularitat Pública

Fitxes associades:

[Cementiri vell](#)

[Les trinxeres de la Guerra Civil Espanyola](#)

Autoria de la fitxa -ArqueoCat SL- Natàlia Salazar

Data de registre de la dl., 19/03/2007 - 01:00

fitxa:

Descripció

Està basada en una sèrie de vuit testimonis orals que parlen d'un període de gran importància històrica a Abrera, el que va de la República a la postguerra. El recull d'aquests testimonis ha quedat materialitzat en un documental, de pròxima edició sota el títol "Abrera de la República a la postguerra. Vuit testimonis parlen d'un període crucial", que s'emmarca en un projecte sobre la Recuperació de la Memòria Històrica, que va ser enviat al Memorial Democràtic, d'on es va rebre una subvenció per poder realitzar-se. Aquest projecte té com a finalitat la recollida de fonts orals sobre el període esmentat, i l'entitat que l'ha portat a terme ha estat l'entitat local Brea, Grup d'Opinió i Recerca, amb el suport de l'Ajuntament d'Abrera. La major part de les persones entrevistades és d'edat avançada, algunes d'elles de més de vuitanta anys, de manera que el seu testimoni ens aporta una informació molt valuosa sobre diferents aspectes de la vida quotidiana del poble durant el període que abarca des de la República passant per la Guerra Civil i els primers anys de postguerra. Les persones entrevistades són vuit i concretament hi ha quatre dones i quatre homes. A continuació es detallaran els seus noms i any de naixement: Aurora Moragas (1926), Jaume Vallès (1921), Rafael Ollé (1920), Martí Sucarrats Amat (1922), Rosa Amat Amorós(?); Florentina Altimira (1928); Paulina Bonastre (1924) i Isidre Alert (1923).

Història

Durant la Segona República, els successius canvis de color polític al govern del país es van notar també a l'Ajuntament d'Abrera, especialment l'octubre de 1934, quan la minoria dretana, el Front d'Ordre, va ser encarregada de gestionar l'alcaldia, i el febrer de 1936, quan la majoria d'esquerrers, el Front Popular, va recuperar el protagonisme que li havien donat els vots. Després vindrà la Guerra Civil (1936-1939), que suposà, entre altres mals, la destrucció de l'Església de Sant Pere. L'Arxiu Parroquial, en canvi, es va salvar de la crema, fet que va permetre conservar una part important del nostre llegat històric. També es va enderrocar la Creu de Terme del carrer Major, que seria reconstruïda més tard. Com a tot arreu, a Abrera també es van produir persecucions i, en canvi, algun capellà va trobar refugi clandestinament en cases del veïnat, mentre que els refugiats procedents d'altres llocs de la zona republicana eren acollits públicament per l'Ajuntament. La postguerra comportà tot un seguit de fets negatius: represàlies per part del règim franquista, depressió econòmica, politització de la religió i de la vida social, caciquisme, etc. Se sap que una bomba abandonada a la riera de Magarola va esclatar a les mans d'un grup de nens que hi jugaven, produint una gran tragèdia, i avui una làpida col·lectiva s'erigeix al Cementiri Vell en record de catorze olesans assassinats allà mateix per la seva militància marxista. L'Església de Sant Pere va ser restaurada entre els 1956-1961 i la cultura popular va donar lloc a l'Agrupació Artística d'Abrera, creada l'any 1945 i l'activitat principal de la qual era el teatre amateur.

Bibliografia

FOSALBA, Montserrat (2001): La Guerra Civil a Abrera. Ed. Ajuntament d'Abrera. MARTÍNEZ, Lluís (2000): Història d'Abrera. Ed. Amics d'Abrera.

LA GUERRA CIVIL A ABRERA

Montserrat Fosalba i Domènech